

Analiza badania czas wolny i potrzeby kulturowe mieszkańców Siemiatycz

Zanim zostaną przedstawione wyniki badania przeprowadzonego na potrzeby realizowanego projektu, stosownym jest przedstawienie w największym skrócie profilu działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Ks. Anny Jabłonowskiej w Siemiatyczach. O tym, że biblioteka zmienia się wraz z potrzebami społeczności lokalnej, jak i ogólnymi tendencjami w bibliotekarstwie świadczy m.in. pozyskanie dofinansowania z MKiDN środków na rozbudowę i remont instytucji, który zakończono w 2018r. tym samym dając możliwość, dzięki nowoczesnej i funkcjonalnie zagospodarowanej przestrzeni, prowadzenia szerokiego wachlarza działań kulturowych dla każdej grupy wiekowej. Oczywistym jest, że istotą biblioteki jest książka, jednak bez spotkań z jej autorami, konkursów, edukacji czytelniczej i literackiej nie można mówić dziś o spełnianiu funkcji kulturotwórczej i promującej czytelnictwo przez bibliotekę. Uzupełnieniem, poszerzeniem i czynnikiem mogącym zainteresować szersze grupy społeczności przestrzenią biblioteczną są z pewnością wystawy, wernisaże, spotkania z artystami, twórcami ludowymi, czy amatorami i pasjonatami różnych gatunków sztuki. Obcowanie ze sztuką, szczególnie gdy mamy możliwość obcowania z nią właśnie w przestrzeni biblioteczej, jest niezwykle cenna, ponieważ każdy może praktycznie natychmiast pogłębić swoją wiedzę dzięki zgromadzonej w instytucji literaturze przedmiotu, poznać szczegółowo zarówno określone techniki malarski czy zyciorysy malarzy, rzeźbiarzy i ich dzieła. Taka korelacja odnosi się do każdego obszaru zainteresowania, a więc organizując spotkania z podróżnikami, misjonarzami, stylistami, muzykami itd. Analogicznie jak w przypadku sztuki, zyskujemy możliwość popularyzacji literatury z poszczególnych zakresów tematycznych, a więc podróży, kulinariów, stylu w modzie, trendach w kulturze, filmie itd. Poza dbaniem o promocję czytelnictwa, w bibliotece duży nacisk kładzie się na działania edukacyjne dzieci (m.in.: autorski program lojalnościowy „Paszporcik biblioteczny”, udział w wielu akcjach ogólnokrajowych „Cała Polska czyta dzieciom”, „Mała książka wielki człowiek”, „Lato z biblioteką”, „Biblioteczne wtorki”). Dla czytelnika dorosłego oferujemy od lat spotkania z pisarzami, wernisaże (działa biblioteczna galeria „Odrobina Kultury”, spotkania z malarzami, fotografikami, pokazy filmowe), Dyskusyjny Klub Książki, przy bibliotece działa Stowarzyszenie Klub Literacki wydający czasopismo „Ścieżki Literackie”, współpracujemy z Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie (promocje książek wydawanych przez AGAD, pokazy filmowe, wystawy itp.), warsztaty akwareli, haftu wstążeczkowego itp. Biblioteka prowadziła zajęcia z obsługi komputera i poruszania się w sieci dla osób 50+. W przeszłości zrealizowaliśmy wiele projektów, wymagających dużych

nakładów przede wszystkich ludzkich, bez żadnego dofinansowania jak np. „Głosy pokoleń – Siemiatycze od lat powojennych do współczesności”, „Z kulturą ludową za pan brat”, „Siemiatycki mecenat biblioteki” czy „Kreatywny czytelnik” (w ramach projektu „Budżet obywatelski”).

Biblioteka w Siemiatyczach od lat, poprzez systematyczne doskonalenie kadry, pracuje nad opracowywaniem coraz szerszej i trafniejszej oferty kulturowej i z pewnością przeprowadzone badanie stanowi kolejny, bardzo ważny etap w jej drodze do nowoczesności i zaspokajaniu potrzeb kulturowych. Wyniki analizy z pewnością przyczynią się do lepszego i trafniejszego wykorzystania zarówno zasobów ludzkich biblioteki jak i środków, którymi biblioteka dysponuje na działalność kulturową.

W badaniu przeprowadzonym na potrzeby projektu „Biblioteka ogrodem słów i obrazów” oraz przeprowadzonym w ramach dofinansowania z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2020-2025 Kierunek interwencji 4.1. B LISKO, wzięło udział 420 respondentów, z czego 117 badanych wypełniło ankiety w wersji papierowej a 303 w wersji elektronicznej. Należy także zaznaczyć, że nie wszyscy badani udzielili odpowiedzi na wszystkie pytania. Dla ułatwienia analizy wszystkie ankiety wprowadzono do programu liczącego.

Badania prowadzono poprzez szeroko zakrojoną akcję promującą realizowane zadanie w placówkach edukacyjnych i zakładach pracy w mieście przy wsparciu lokalnych mediów. Najistotniejszą kwestią prowadzonych badań było zdiagnozowanie potrzeb kulturowych młodzieży i dorosłych, którzy rzadko lub w ogóle nie korzystają z usług biblioteki, gdyż poznanie potrzeb tej grupy daje szansę na ewentualne dotarcie do niej i stworzenie dla niej przestrzeni w bibliotece.

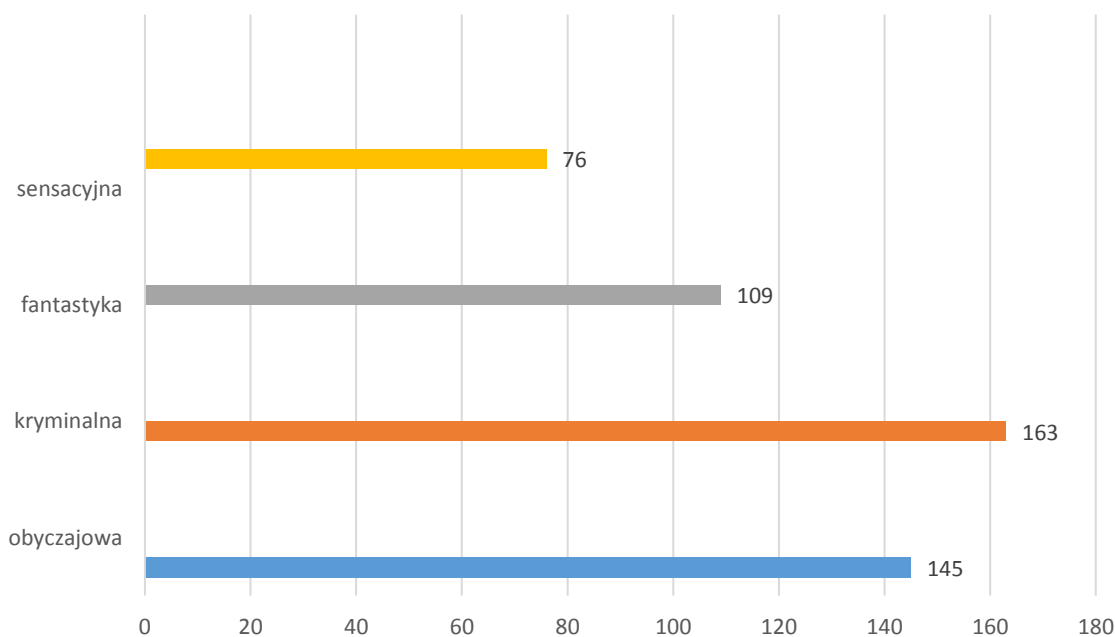
Równie ważne było poznanie preferencji mieszkańców Siemiatycz odnośnie sposobów spędzania czasu wolnego, zainteresowań literackich, gustów muzycznych i filmowych. Wiedza taka przyczynia się bowiem do gromadzenia i promowania literatury z obszarów zainteresowania, a więc pośrednio odpowiednio nagłośni one jej posiadanie przez bibliotekę może przyczynić się do wzrostu liczby czytelników. Zaś organizacja spotkań i wydarzeń lepiej trafiających w gust potencjalnego odbiorcy wpływa na większą liczbę osób zainteresowanych działalnością biblioteki, które mogą stać się nie tylko użytkownikami ale również aktywnymi organizatorami kolejnych wydarzeń. A przecież o taką właśnie aktywizację kulturową społeczności lokalnej chodzi najbardziej. By stwarzać przestrzeń maksymalnie wykorzystaną dla rozwoju i świadomego budowania wartości kulturowych i efektywnego, twórczego wypoczynku, zawierania nowych znajomości oraz pozyskiwanie partnerów biblioteki.

Zbadanie, czy osoby niekorzystające z usług biblioteki wiedzą, jaką działalność, poza wypożyczaniem księgozbioru, prowadzi biblioteka, było ważne m.in. dlatego, że dostarczyło informacji o konieczności poszukiwania kanałów informacji pozwalających lepiej dotrzeć do odbiorcy.

Badanie przeprowadzono wykorzystując kwestionariusz ankiety powstały w tym celu i składający się z jedenastu pytań merytorycznych oraz dwóch pytań metryczki.

Poznanie preferencji literackich mieszkańców Siemiatycz umożliwiły odpowiedzi na pytanie pierwsze kwestionariusza „1. Jaką literaturę lubisz czytać?”. Odpowiedziało na nie 413 respondentów udzielając 463 odpowiedzi. Liczba odpowiedzi przewyższa liczbę badanych ponieważ umożliwiono udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi, biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenie i wiedzę oraz fakt, że czytelnicy czytają różne gatunki literackie, rzadko się zdarza, że tylko jeden ściśle określony.

Największą popularnością wśród badanych cieszą się takie gatunki jak: obyczajowa (35,1%), kryminalna (39,5%), fantastyka (26,4%), sensacyjna (18,4%) – szczegółowe dane liczbowe przedstawiono na poniższym wykresie.

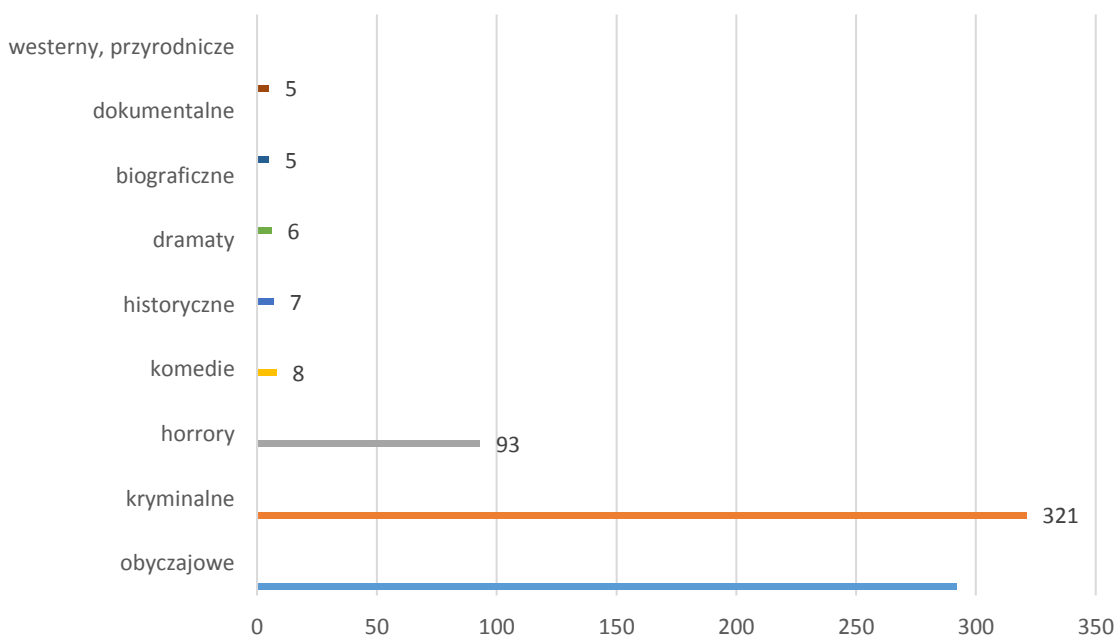

Rysunek 1. Preferowane przez respondentów rodzaje literatury w liczbach

Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Poznanie preferencji filmowych umożliwiła analiza odpowiedzi na pytanie drugie kwestionariusza ankiety: „Jakie filmy lubisz oglądać?”. Odpowiedziało na nie 410 badanych

udzielając 591 odpowiedzi. Liczba odpowiedzi przewyższa liczbę badanych ponieważ umożliwiono udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi, biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenie i wiedzę oraz fakt, że rzadko się zdarza preferowanie jednego tylko gatunku filmowego, co także potwierdziły otrzymane wyniki – szczegółowe wyniki liczbowe przedstawiono na Rysunku 2.

Rysunek 2. Preferowane przez respondentów rodzaje filmów w liczbach

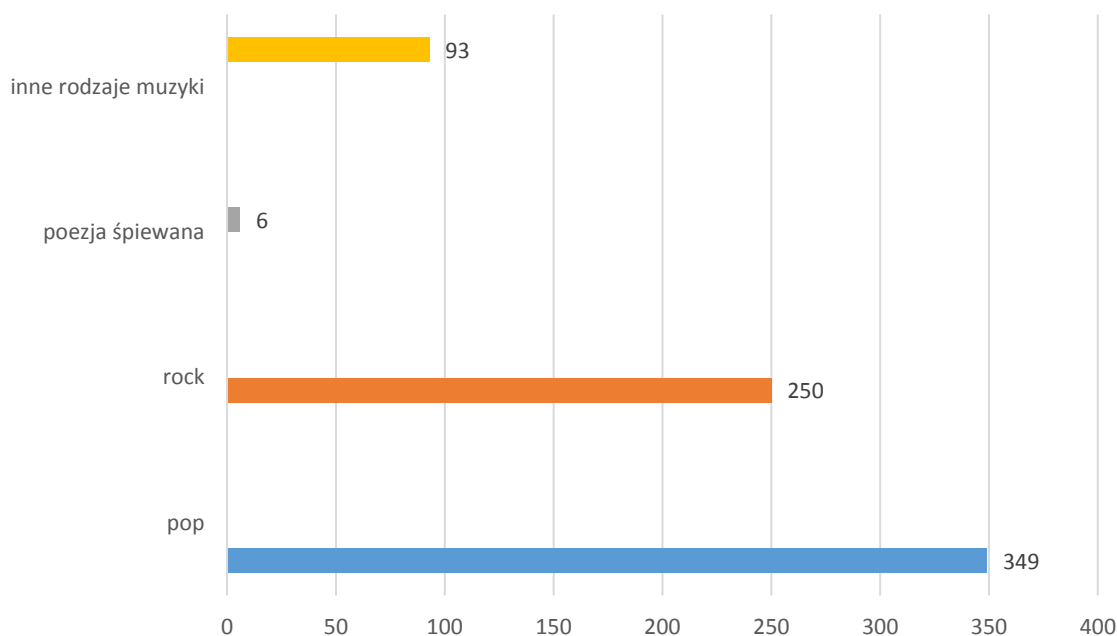
Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Należy również zasygnalizować, że wielu respondentów wymieniło także inne rodzaje filmów, a wśród nich: akcji, przygodowe, religijne, romanse, gangsterskie, biograficzne, thrillery psychologiczne, romantyczne, wojenne, animowane.

Kolejnym obszarem zainteresowania badawczego były preferencje muzyczne mieszkańców miasta. Diagnozowano je umożliwiając badanym udzielenie odpowiedzi wielokrotnej, na pytanie trzeciej ankiety: „Jakiej muzyki lubisz słuchać w czasie wolnym?”. Na pytanie odpowiedziało 399 badanych. Liczba odpowiedzi przewyższa liczbę badanych ponieważ umożliwiono udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi.

Największa liczba respondentów, bo aż 347 lubi słuchać muzyki pop. 248 preferuje rock, pozostałe gatunki słuchane są zdecydowanie rzadziej. Mimo wszystko warto je wymienić, a są to: poezja śpiewana, metal, rap, blues, jazz, smooth jazz, disco, electro, gospel, soul, klasyczna, lat 70 i 80tych, filmowa, country. Uzyskane odpowiedzi dowodzą, że chociaż w większości preferowane są gatunki muzyki pop i rock, to jednak występuje też zainteresowanie

innymi, bardziej niszowymi jej odmianami, co można wykorzystać do ich popularyzacji, organizując lokalnych mieszkańców skupionych wokół właśnie tych odmian muzycznych, poprzez kameralne spotkania z muzyką np. gospel czy country. Uzyskane wyniki przedstawiono na Rysunku 3.

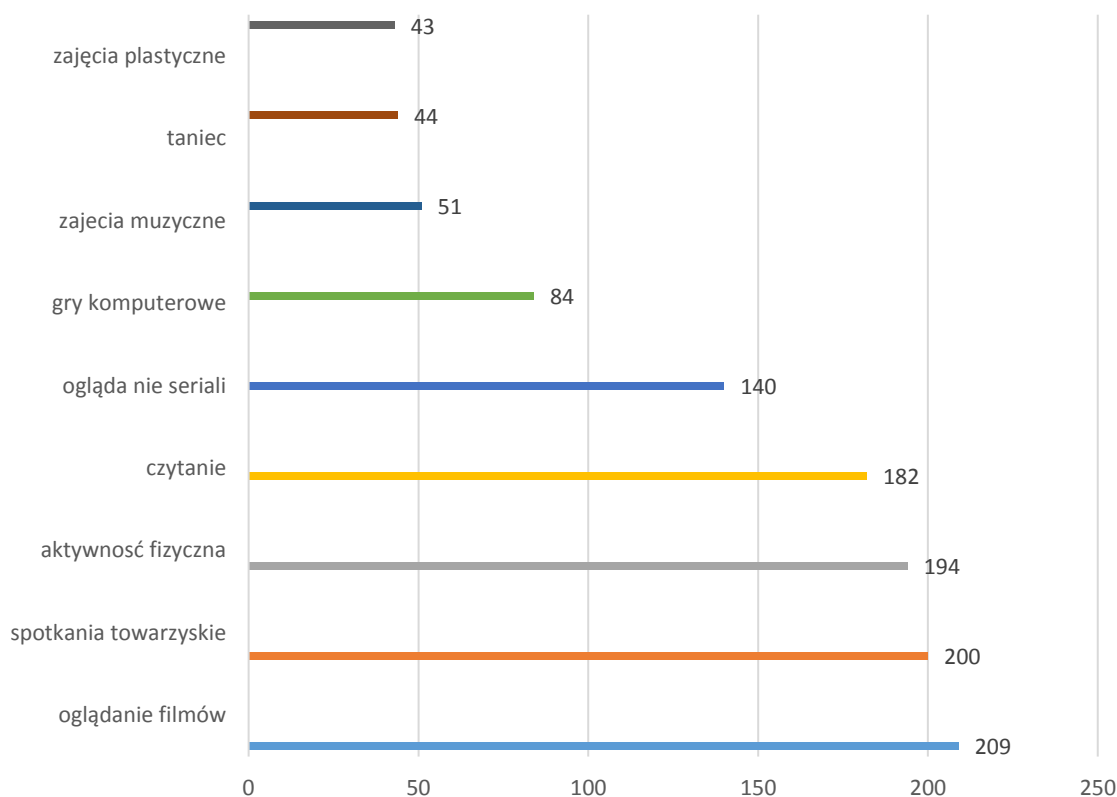
Rysunek 3. Preferowane przez respondentów rodzaje muzyki w liczbach

Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Badani dodali inne gatunki muzyki, których lubią słuchać a nie wymieniono ich w kwestionariuszu, a było to: metal, trap, blues, smooth jazz, disco, electro, gospel, klasycznej, lat 70-80, lirycznej, filmowej, country.

Respondentów zapytano również, o ich ulubione formy spędzania czasu wolnego. Wiedza na ten temat umożliwi trafniejsze konstruowanie oferty kulturowej. Stąd też badanych zapytano wprost, za pomocą pytania czwartego ankiety: „Co najbardziej lubisz robić w czasie wolnym?”. Na to pytanie udzieliło odpowiedzi 414 respondentów. Z uwagi na możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi, liczba odpowiedzi przewyższa liczbę badanych. Najwięcej badanych lubi oglądać filmy - 50,5% badanych, spotkania towarzyskie odpowiadają najbardziej 48,3% z grupy badanej. Stosunkowo znacząca grupa badanych odpowiedziała, że lubi aktywność fizyczną – 46,9% ogółu badanych. Niewielu mniej badanych, bo 44% z nich odpowiedziało, że ich preferowanym sposobem spędzania czasu wolnego jest czytanie. Na dalszych miejscach wśród sposobów spędzania czasu wolnego znalazły się: oglądanie seriali (33,8%), gry

komputerowe (20,3%), taniec (10,6%), zajęcia muzyczne (12,3%), zajęcia plastyczne (10,4%) – szczegółowe dane liczbowe przedstawia Rysunek 4 poniżej.

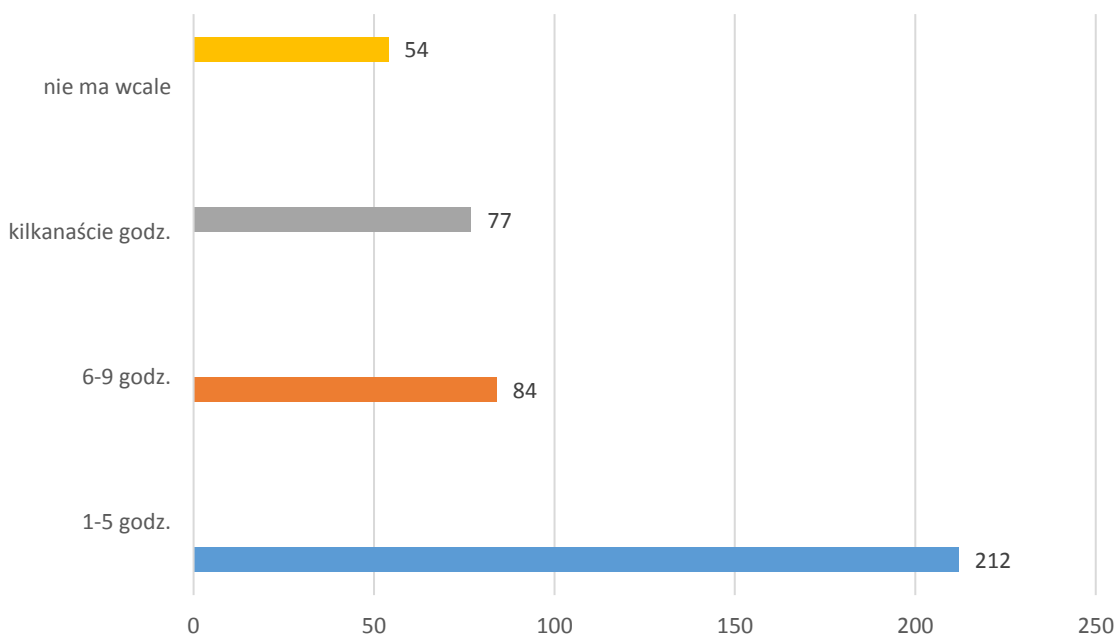
Rysunek 4. Preferowane przez badanych sposoby spędzania czasu wolnego

Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Należy także dodać, że badani wymienili również takie zajęcia jak: robótki ręczne, nauka biologii, słuchanie piosenek, słuchanie muzyki, galerie sztuki, spędzać czas w domu, zwiedzanie, podróże, szyć, malować, prace w ogrodzi, gotowanie, zajmowanie się zwierzętami, fotografia, siłownia, fitness, haft krzyżykowy, Quiling, majsterkowanie, warsztaty rzemieślnicze.

Czas wolny jest bardzo ważny w życiu każdego człowieka, niezależnie od wieku, wykonywanej pracy zawodowej, czy też bycia emerytem. Pozwala on nie tylko na regenerację sił i chęci do podejmowania działania na rzecz własnego rozwoju ale także pozwala pełniej funkcjonować w społeczności. Bardzo ważne jest odpowiednie wykorzystanie tego czasu, gdyż dzięki niemu możliwe jest wartościowe i efektywne spełnianie się w rolach społecznych i rodzinnych poszczególnych jednostek. To, czym zajmuje się człowiek w czasie wolnym wpływa również na przyjaźni i jakość wypoczynku i ogólnego funkcjonowania. Czas wolny, rozumiany jako czas (ilość godzin) średnio w tygodniu, w który badany może robić to, na co ma ochotę, lub

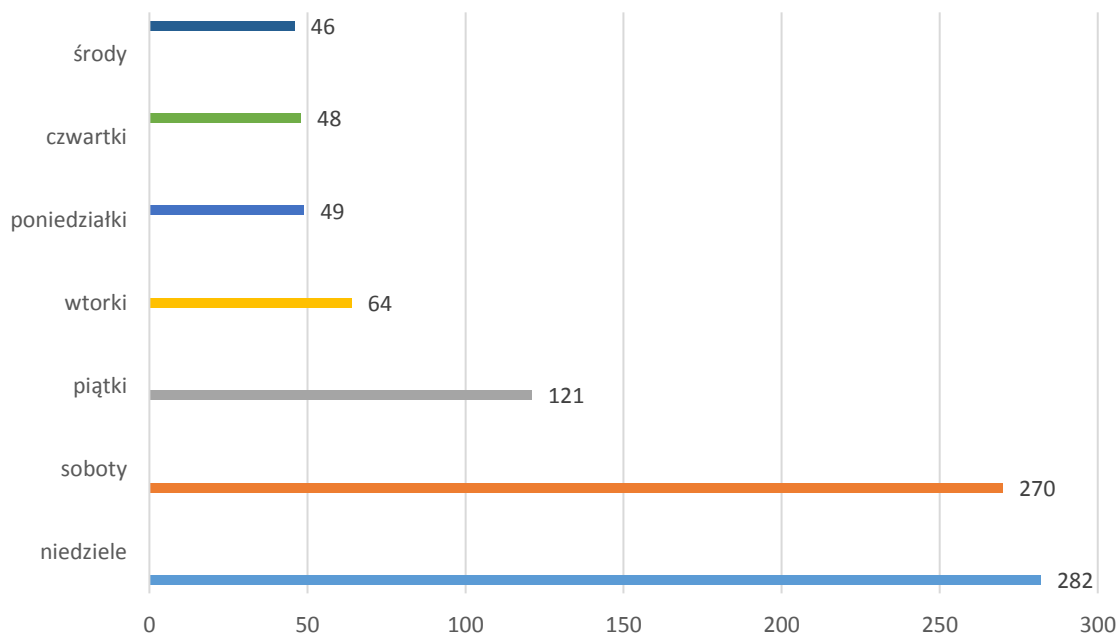
po prostu odpoczywać. Ilość czasu wolnego badano poprzez zadanie pytania numer pięć kwestionariusza ankiety: „Ile czasu wolnego masz najczęściej w tygodniu?”. Odpowiedzi na to pytanie udzieliło 417 badanych. Nieco ponad połowa badanych dysponuje czasem wolny od jednej do pięciu godzin w tygodniu 50,8% ogółu badanych. Kolejną grupę pod względem liczebności stanowią osoby deklarujące dysponowaniem od sześciu do dziewięciu godzin, i takie osoby stanowią 20,1% badanych. Dysponowaniem kilkunastoma godzinami w tygodniu deklaruje 18,5% badanych, zaś 12,9% badanych stwierdziło, że takiego czasu nie ma wcale. Szczegółowy, procentowy rozkład odpowiedzi przedstawiono na Rysunku 5.

Rysunek 5. Deklarowana przez badanych liczba godzin czasu wolnego w tygodniu

Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Z uwagi na planowanie wydarzeń czy organizowanie zajęć cyklicznych, duże znaczenie dla ich organizatora, mają uzyskane dane dotyczące dni tygodnia, w które respondenci deklarują dysponowanie czasem wolnym. Na pytanie szóste ankiety „W jakie dni tygodnia dysponujesz czasem wolnym?” udzieliło odpowiedzi 407 badanych. Najliczniejszą grupę stanowią osoby dysponujące czasem w niedzielę – 69,3% ogółu respondentów. 66,3% badanych ma czas wolny w soboty, 29,7% w piątki, 15,7% we wtorki, 12% w poniedziałki, 11,8% we czwartki i 11,3% we środy. Dane liczbowe przedstawiono na Rysunku 6.

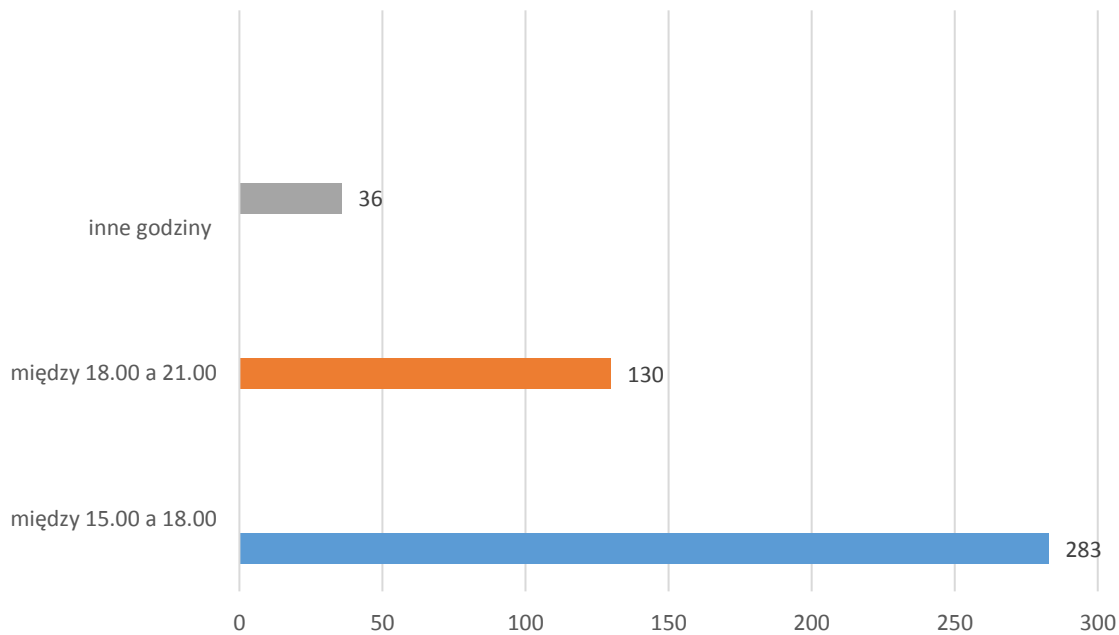

Rysunek 6. Czas wolny badanych w zależności od dni tygodnia

Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Kolejną istotną informacją, w przypadku prowadzenia działalności kulturowej, jest posiadanie wiedzy, w jakich godzinach potencjalni odbiorcy oferty bibliotecznej mogą skorzystać z proponowanych form spędzania czasu wolnego. Dzięki badaniu i uzyskanym w ich wyniku danym łatwiej będzie bibliotece gospodarować czasem oraz planować inicjatywy tak, by skuteczniej docierać do potencjalnych zainteresowanych udziałem w nich. Z pewnością uzyskane dane zostaną wzięte pod uwagę przy tworzeniu oferty kulturowej.

Na pytanie siódme kwestionariusza ankiety, „Twój czas wolny jest najczęściej w godzinach?” udzieliło odpowiedzi 407 badanych. Największa liczba badanych deklaruje dysponowanie czasem wolnym w godzinach wieczornych, między godzina 18 a 21 (69% badanych), i między 15 a 18 (31,9% badanych) – uzyskane dane w liczbach przedstawiono na wykresie poniżej.

Rysunek 7. Czas wolny badanych z uwzględnieniem godzin

Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Analizując powyższe dane należy zaznaczyć, że respondenci mieli możliwość udzielenia odpowiedzi wielokrotnej, co poskutkowało większą liczbą uzyskanych odpowiedzi niż ogólna liczba respondentów.

Innym, ważnym zagadnieniem z punktu widzenia organizacji działalności kulturowej jest czas, jaki mogą lub chcą poświęcić potencjalni odbiorcy usługi kulturowej na uczestnictwo w danym wydarzeniu, warsztacie czy koncercie. By pozyskać takie dane zapytano respondentów o najczęstszy wybór zajęcia poświęconego na uczestnictwo w warsztatach, oglądanie filmu, udział w spotkaniu, w korelacji do jego czasu trwania. Na pytanie ósme kwestionariusza „Najczęściej wybierasz filmy, spotkania inne zajęcia w czasie wolnym, które trwają...” odpowiedziało 411 respondentów.

Ważnym czynnikiem decydującym o wyborze danej formy spędzenia czasu wolnego jest z pewnością czas jej trwania. Dlatego też zbadano preferowany czas trwania wybranych form aktywności w czasie wolnym. Zaobserwowano znaczne różnice w preferencjach wśród społeczności lokalnej, niemniej uzyskano materiał, który pozwoli na bardziej optymalne wykorzystanie czasu zarówno instytucji jak i uczestników organizowanych wydarzeń.

Największa liczba badanych zadeklarowała preferowanie udziału w ww. zajęciach, warsztatach itd., jeśli trwają do 60 min. – tak odpowiedziało 206 badanych. Nieco mniej badanych – 200 osób – preferuje spotkania do 90 min. Zainteresowani aktywnością w czasie do 30 min. to 28

osób zaś pozostali respondenci udzielili pojedynczych odpowiedzi m.in.: w zależności od formy i tematyki spotkania, zależy od terminu, zależy od czasu wolnego.

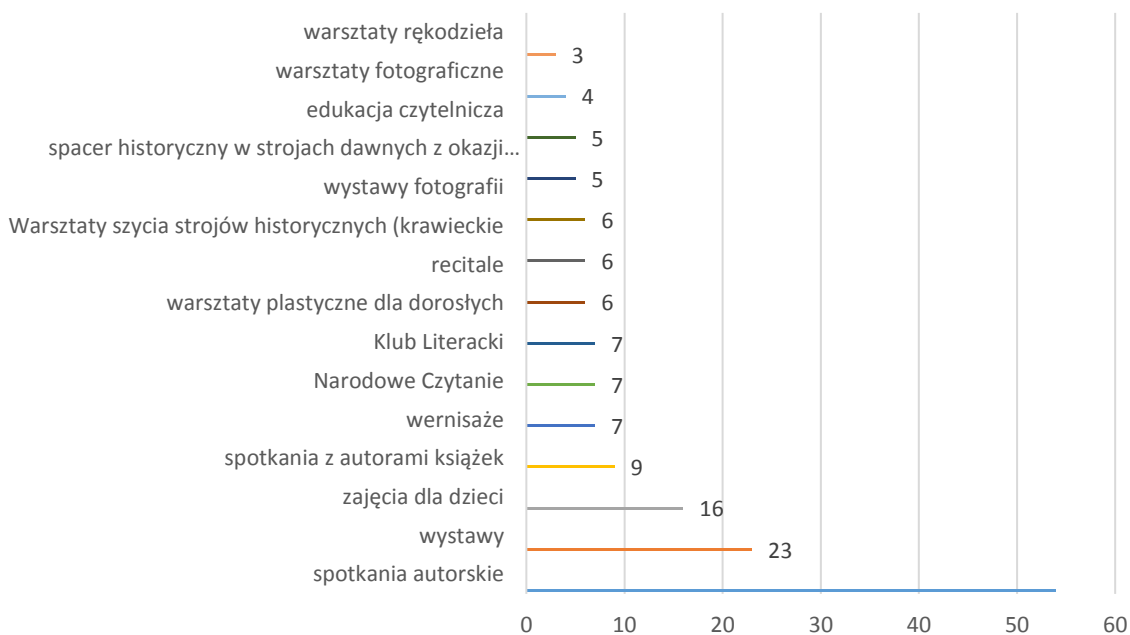
Badając preferencje społeczności lokalnej związane z preferowanymi sposobami spędzania czasu wolnego istotne jest, by instytucja prowadząca takie badania dowiedziała się, czy badani posiadają wiedzę na temat tego, czym zajmuje się biblioteka poza udostępnianiem książek. Korzystanie z usług biblioteki z pewnością w określonym zakresie przyczynia się do większej świadomości społeczności lokalnej na temat jej działań pozabibliotekarskich. Z badania wynika, że 57,5% badanych korzysta z usług, a 42,5% że nie korzysta wcale.

Owe 42,5% badanych stanowi potencjalną grupę, do której warto byłoby dotrzeć z ofertą kulturową w najbliższej przyszłości tym bardziej, że w przeważającej większości są to ludzie młodzi, młodzież w wieku od 14 do 18 lat. Jest to grupa, którą jest stosunkowo trudno zadowolić, jednak podjęcie starań, stworzenie przestrzeni zarówno tej architektonicznej jak i intelektualnej wydaje się być ważnym kierunkiem działań bibliotecznych w najbliższych latach.

Podobnie przedstawia się problem chodzenia (odwiedzania biblioteki w związku z poszukiwaniem lektury, udziałem w wernisażu, oglądaniem wystaw, udziałem w spotkaniach i zajęciach). Na pytanie dziewiąte kwestionariusza ankiety „Czy chodzisz/korzystasz z usług Miejskiej Biblioteki Publicznej w Siemiatyczach?” odpowiedziało 416 badanych, przy czym aż 42,5% udzieliło odpowiedzi negatywnej. Niewiele ponad połowa badanych (57,5%) stwierdziło że chodzi do biblioteki. Podczas rozmów prowadzonych z wieloma młodymi respondentami poszukiwano przyczyn takiego stanu. W większości przypadków jako powód nieodwiedzania biblioteki badani podawali brak czasu, niewiedzę na temat pracy biblioteki i oferty dla młodzieży. Uzyskane dane są cenną wskazówką dla bibliotekarzy do pracy nad doskonaleniem oferty kierowanej właśnie do młodego, młodzieżowego czytelnika i odbiorcy kultury.

Cieszy fakt, że mieszkańcy miasta w przeważającej większości, nawet jeśli nie korzystają z oferty biblioteki to wiedzą, jaka jest jej oferta. Wydają się potwierdzać ten stan rzeczy odpowiedzi badanych na pytanie dziesiąte kwestionariusza ankiety „Czy wiesz jakie wydarzenia organizuje, odbywają się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Siemiatyczach?” mimo, że odpowiedziało na to pytanie tylko 284 badanych. Jedynie 12 badanych odpowiedziało, że nie wie, jaką ofertę kulturową ma siemiatycka biblioteka. Pytanie było pytaniem otwartym a respondenci mieli wypisać znane im, organizowane przez bibliotekę działania. Wśród wymienionych odpowiedzi znalazły się: spotkania autorskie, wystawy, zajęcia dla dzieci, spotkania z autorami książek, zabawy dla dzieci, wernisaże, Czytanie

Narodowe, Klub Literacki, warsztaty plastyczne dla dorosłych, recitale, warsztaty szycia strojów historycznych (krawieckie), wystawy fotografii, spacer z okazji urodzin księżnej Anny w strojach epokowych, edukacja czytelnicza, warsztaty fotograficzne, warsztaty rękodzieła, ale również: pokazy filmowe, przedstawienia teatralne, warsztaty kreatywne, dyskusyjny klub książki, konkursy plastyczne, literackie, koncerty okolicznościowe, seanse filmowe. Szczegółowe dane liczbowe przedstawiono na Rysunku poniżej.

Rysunek 8. Deklarowana przez respondentów znajomość oferty kulturowej biblioteki

Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Ostatnim pytaniem kwestionariusza ankiety było pytanie jedenaste - „Jakiego rodzaju zajęć, Twoim zdaniem, brakuje w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Siemiatyczach?”. Uzyskane tą drogą informacje od respondentów, posłużą w konstruowaniu oferty kulturowej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Ks. Anny Jabłonowskiej w Siemiatyczach nie tylko w czasie realizacji zadania „Biblioteka ogrodem słów i obrazów” ale również poza projektem. Na to pytanie udzieliło odpowiedzi 231 badanych.

Cieszy fakt, że bardzo wielu respondentów uważa, iż siemiatycka biblioteka ma szeroką ofertę kulturową i powtarzają się wielokrotnie opinie takie jak:

- „myślę, że biblioteka w Siemiatyczach ma bardzo ciekawą i szeroką ofertę”, „niczego nie brakuje, wszystkie zajęcia są świetne”, „uważam, że biblioteka działa prężnie”, „dzieje się bardzo dużo, każdy może znaleźć coś dla siebie”, „niczego nie brakuje”.

Warto zwrócić uwagę na sugestie mieszkańców, którzy mimo stosunkowo szerokiej oferty dostrzegli obszary działalności kulturowej mniej wykorzystywane przez bibliotekę. Wśród propozycji, których brakuje siemiatyczanom na uwagę zasługują przede wszystkim:

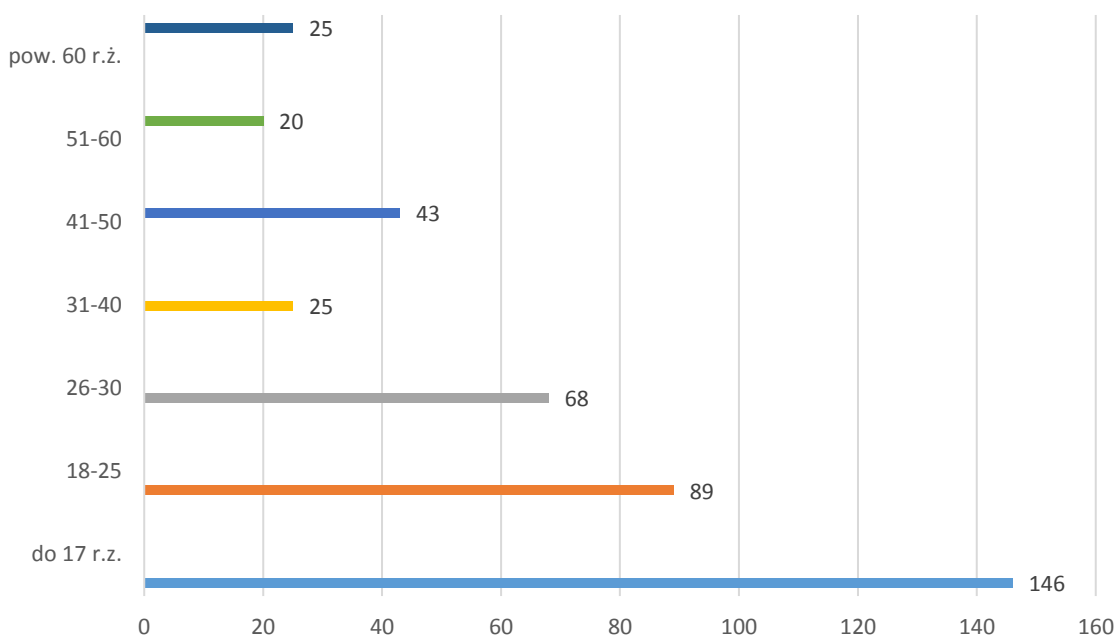
- Noc w bibliotece
- konkursy ze znajomości twórczości wybranego pisarza
- ciągle zajęcia ze sztuki (malarstwo, fotografia)
- cykliczne, stałe, spotkania czytelnicze w wybranym dniu tygodnia dla dzieci, teatrzyków
- zajęcia dla chłopców
- zajęcia dla młodzieży
- zajęcia dla dorosłych stałych np. klub scrabla
- warsztaty poetyckich dla osób piszących, chcących doskonalić warsztat
- zajęcia z zakresu mody, makijażu
- spotkania kulinarne,
- zajęcia z tańca
- zajęcia dotyczące historii miasta
- warsztaty literackie dla dzieci
- spotkania edukacyjne dla młodzieży z różnych dziedzin wiedzy i życia społecznego (psychologia, weterynaria, biologia, astronomia, matematyka, historia, socjologia)
- więcej ofert dla dorosłych.

Propozycje mieszkańców stanowią doskonałą okazję do wykorzystania, zanim pojawi się inna instytucja, która zagospodaruje z sukcesem ten obszar chęci do aktywności społeczności lokalnej. Z pewnością wskazane kierunki działań stanowią duże wyzwanie, zarówno kadrowe jak i finansowe dla instytucji, takiej jaką jest biblioteka, niemniej jednak warto podjąć starania o organizację przynajmniej wybranych aktywności.

Wiek i płeć badanych.

W związku z tym, że od pewnego czasu obserwowany jest spadek zainteresowania działalnością bibliotek, młodzieży do 17 roku życia, duży nacisk położono na pozyskanie informacji od tej właśnie grupy i tych osób zbadano najwięcej, stanowili oni 35,09% wszystkich badanych. Kolejną, pod względem liczebności grupą były osoby w przedziale wieku 18-25 lat i stanowili oni 21,39% ogółu badanych. Osoby w przedziale wieku 26-30 to 16,34%, 31-40

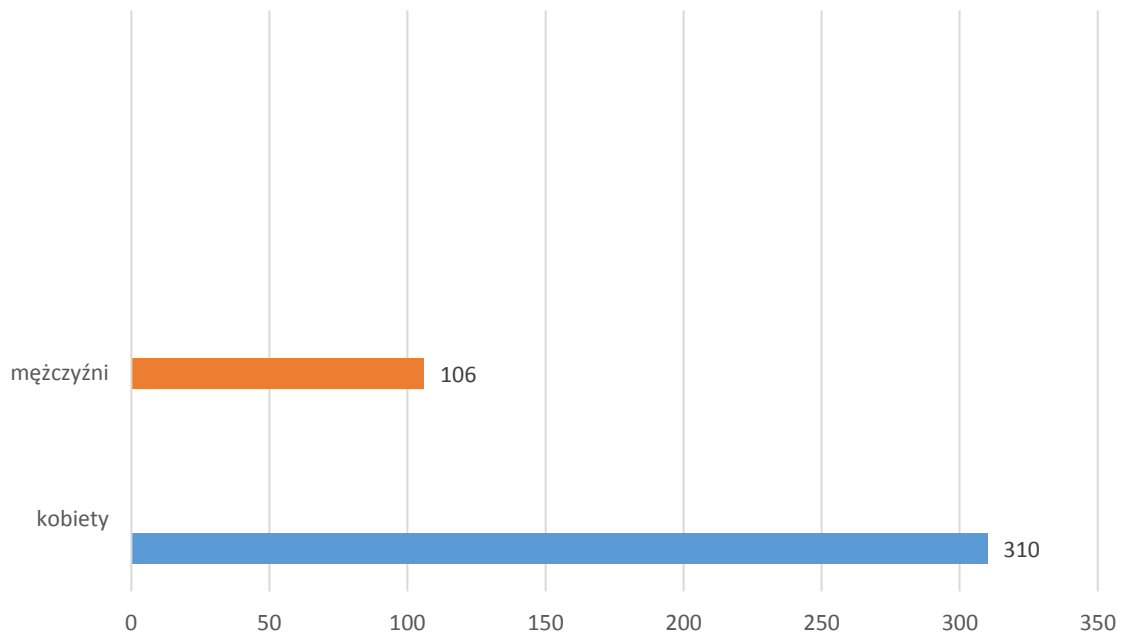
stanowiły 6%, 41-50 -10,34% 51-60 4,8% powyżej 60 r.ż. 6% ogółu badanych. Dane liczbowe przedstawiono na Rysunku 9.

Rysunek 9. Badani według wieku

Źródło: Obliczenia własne na podstawie badań

Z danych ogólnokrajowych wynika, że mniejszą grupę czytelników stanowią mężczyźni, co potwierdzają także statystyki MBP w Siemiatyczach z poszczególnych lat. W ostatnim badaniu również wzięło udział znacząco mniej mężczyzn niż kobiet. Prowadzone rozmowy podczas promocji zadania „Biblioteka ogrodem słów i obrazów” zakończone prośbą o wypełnienie kwestionariusza często spotykały się z odmową płci męskiej. Najczęstszym powodem odmowy było to, że adwersarz stwierdzał, że nie czyta i nie interesuje go działalność biblioteki. Pozytywnie na prośby zareagowało 106 respondentów płci męskiej, których odpowiedzi zostały włączone do ogólnej analizy przeprowadzonej diagnozy.

Rysunek 10. Badani według płci

Źródło: Obliczenia na podstawie badań własnych

Podsumowując przeprowadzone badania opinii społecznej na temat czasu wolnego w Siemiatyczach i preferowanych przez mieszkańców Siemiatycz formach spędzania czasu wspomnianego wolnego należy zauważyć, że biblioteka mimo wielu trudności, funkcjonuje dobrze i efektywnie, opracowując szeroką ofertę kulturową dla swoich obecnych i potencjalnych użytkowników. Uzyskane przy pomocy diagnozy dane z pewnością wpłyną na jej udoskonalenie.

Z pewnością można pokusić się w nieodległej przyszłości o przeprowadzenie szerszych badań, uszczegóławiając wybrane obszary zagadnieniowe i wzbogacając o pytania z zakresu przyczyn niekorzystania z oferty biblioteki.

Ewa Nowik